

از سیلیکون ولی تا مجتمع پایتخت

دست‌کم در دو دهه اخیر مفهوم و عنوان «کارآفرین» به دفعات در محافل اقتصادی و مدیریتی کلان کشور مطرح بوده است. سال‌های متمادی است که دستیابی به طرح‌های خلاقانه که موجب به کارگیری منابع مختلف و تولید ثروت شود حتی از حیطة مدیریت کلان خارج شده و به دغدغه متخصصان نیز تبدیل شده است، اما به نظر می‌رسد هر چه بیشتر در این زمینه صحبت می‌کنند، دستیابی به توفیق دشوارتر می‌شود. به راستی مفهوم کارآفرینی چیست و چگونه درهای ناگشوده‌به‌سوی دنیای کارهای پیچیده زندگی پسمادرن باز می‌شود؟

ژوزف شومپیتر، اقتصاددان برجسته اتریشی - آمریکایی قرن بیستم، در مورد کارآفرینی می‌گوید: «انجام دادن کارهای جدید یا ابداع روش‌های نوین در امور جاری ویزگی تعیین‌کننده‌ای در کارآفرینی است. روش نوین همان «تخریب خلاق» است.» بر این اساس نوآوری در هر یک از زمینه‌های ارائه کالای جدید، ارائه‌روش جدید در فرایند تولید، گشایش بازار جدید، یافتن منابع جدید و ایجاد هرگونه تشکیلات جدید در صنعت، کارآفرینی محسوب می‌شود. حال پرسش مهم این است که آنچه در فضای کسب و کار کشور از آن به‌عنوان تلاش و ایجاد انگیزه برای کارآفرینی نام برده می‌شود تا چه اندازه با این اصول سازگار است.

با کمال تأسف باید اعتراف کرد که قالب اقتصادی و کسب و کار کشور برای خلاقیت و اقداماتی که در پی آن می‌آید آمادگی ندارد. کارآفرینی، توانایی است که افراد را قادر می‌سازد فعالیت جدیدی را شروع کنند یا با قدرت و به طور ناباورانه فعالیت موجود را توسعه دهند، اما همه‌دست‌اندرکاران کسب و کار کشور می‌دانند که شروع و به سرانجام رساندن فعالیت‌های اقتصادی تا چه اندازه دشوار است، به‌ویژه زمانی که تازه و بدیع باشند.

اقتصادی که بخش بزرگی از آن در اختیار نهاد دولت یا شرکت‌های انحصاری دولتی است چگونه می‌تواند زمینه‌مساعدی برای خلاقیت و توسعه ایجاد کند؟ این را هرگز نباید از یاد برد که کارآفرینی موتور تحول و توسعه اقتصاد، فرهنگ و جامعه است. رشد و فراگیری این پدیده می‌تواند به تحول و دگرگونی اساسی در اقتصاد ملی منجر شود، اما بخش خصوصی نحیف و نگران از انواع محدودیت‌ها و موانع، چنان درگیر حفظ بقای خود است که فرصت، انگیزه، و توان نوآوری و توسعه را ندارد. در این میان جای شگفتی است که بسیاری از برنامه‌هایی که در زمینه کارآفرینی انجام می‌شود با برنامه‌ریزی و میدان‌داری نهادهای دولتی اجرا می‌شود و بخش خصوصی هنوز نتوانسته با یزگیری فعال و پویا در این عرصه باشد.

در سال‌های اخیر موضوع کارآفرینی نیز همانند بسیاری امور دیگر اسیر جشنواره‌ها، سمینارها، و رفتارهای نمایشی شده که با عناوینی همچون «استارت‌آپ» به دنبال کسب درآمد از اشتیاق جوانانی است که به‌تازگی وارد میدان کسب و کار شده‌اند. این گروه بزرگ از نیروی کار کشور متأسفانه به‌سرعت مفتون تبلیغات بزرگ‌راکنندگان سمینارهایی می‌شوند که آن‌ها را با تصور کسب درآمدهای نجومی و میلیارد‌شدن جمع می‌کنند و این تصور را القا می‌کنند که «تنها کافی است طرحی داشته باشی تا بتوانی میلیارد‌های جوان، چون زاکربرگ، را پشت سر بگذاری و همین حوالی مجتمع پایتخت برای خودت امپراتوری بزرگ‌تر از سیلیکون ولی بسازی.» اما کسی نمی‌گوید که چگونه این همه استعداد جوان باید به این مسیر خطیر با بگذرانند؟ مسیری که می‌تواند بسیار پرخطر باشد. با این حال دنیای امروز، دنیای فرصت‌های کوچک است، فرصت‌هایی که تنها ذهن‌های خلاق می‌توانند آن‌ها را پیدا کنند و با آن‌ها اتفاق بزرگی را رقم بزنند، فرصت‌هایی که ممکن است حتی آزمون و خطایشان را در کشورهای اروپایی و آمریکایی پس داده باشند و در ایران تبدیل به کاری خلاقه شوند.

نباید از یاد برد که استفاده از همین شیوه‌های آزموده‌شده هم روش‌های خاص خود را می‌خواهد و بیش از همه چیز به رویکرد و نگاه تیزبینانه هر فرد بازمی‌گردد.

تلاش برای ایجاد شهرهای فناورانه

معاون علمی و فن‌آوری رئیس‌جمهوری با بیان اینکه با نقش‌آفرینی بیش از ۳۷۰۰ شرکت دانش‌بنیان و درآمد ۶۰ هزار میلیاردی، نقش دانش و فن‌آوری و اهمیت نیروی انسانی خلاق بیش از گذشته در زندگی مردم پررنگ شده است، گفت: «ما به دنبال پیاده‌سازی الگوی شهرهای فناورانه هستیم که در آن‌ها زمینه ایجاد اشتغال برای جامعه تحصیل کرده کشور فراهم شود.» به گزارش «ایسنا»، سورنا ستاری تأکید کرد: «کارخانه‌های نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، بخشی از مفاهیم جدید است که ورودشان به عرصه اقتصاد کشور، موجب تحول این عرصه خواهد شد.»

می‌توانیم از صفر شروع کنیم

۱۲ | کتینه نو

گفت‌وگو با نغمه عقیلی، کارآفرین حوزه آموزش آنلاین

کارمندی را به خاطر کار خودمرها کردم!

کار اداره «استاد سلام» بسیار سنگین است، من و همکارانم هر وقت از روز که ایمیل اینستاگرام و سایت را باز می‌کنیم تعداد زیادی سوال و درخواست پشتیبانی ارسال شده‌است.

آموزشی در همه حوزه‌ها و در همه جغرافیای کشور است، بنابراین نه او و نه دستگاه‌های نظارتی نمی‌دانند که پروانه کسب‌وکار او را دقیقاً چه نهادی باید صادر کند. موضوع آموزش می‌تواند هم به وزارت آموزش و پرورش، هم به وزارت فرهنگ و ارشاد، هم به وزارت ورزش و جوانان، وزارت صنایع و معادن، وزارت کار و امور اجتماعی و دستگاه‌های دیگر مربوط باشد. علاوه بر این، استارت‌آپ‌ها در قوانین داخلی ما جایگاه ویژه خود را به دست نیاوردند. او هم مثل دیگر مدیران استارت‌آپی در پاسخ به مشکلات خود، سر گله و شکایت را از برخی نهادهای دولتی باز می‌کند. «مثلاً همین اداره مالیات علاوه بر ثبت شرکت که انجام شده است، پروانه فعالیت می‌خواهد. اداره کار نمی‌تواند کمک کند. دیگران هم همین طور. گاهی اوقات از دستگاه‌های مختلف با ما تماس می‌گیرند یا ما به آن‌ها مراجعه می‌کنیم، اما پس از بحث و آمودرفت، نتیجه‌ای حاصل نمی‌شود این‌ها باعث شده توانیم از امکانات و مشوق‌های مالیاتی و اداری که برای کسب‌وکارهای نوپا و استارت‌آپی در نظر گرفته شده، استفاده کنیم یا بتوانیم به آسانی همکاران خود را بیمه کنیم.»

عقیلی بسیار به آینده امیدوار است و البته خیلی هم مطمئن است که کسب‌وکار او هر روز پرونق‌تر می‌شود، اکنون قصد دارد خدمات این سایت را به همه دنیا گسترش دهد. یعنی دانش‌آموزان و مدرسان خارجی هم در سراسر دنیا بتوانند به این سایت مراجعه و از خدمات آن استفاده کنند.

انتخاب کردند. «این پایگاه برای همه مردم است هر کس مهارت، هنر یا دانش خاصی را تا حد تدریس بلد باشد می‌تواند با دریافت اکانت از سایت ما خودش و محتوای آموزشی‌اش را به علاقه‌مندان معرفی کند.» نغمه عقیلی، عضو کمیسیون بانوان انجمن کسب‌وکارهای اینترنتی است و به‌خاطر تجربه‌های مختلفی که داشته مشاور بسیار خوبی برای تهیه و تولید محتوای الکترونیک بسیاری از بنگاه‌های خصوصی و دولتی است. البته این پایگاه سر او را حسابی شلوغ کرده است: «کار اداره سایت بسیار سنگین است. من و همکارانم هر وقت از روز که ایمیل، اینستاگرام و سایت را باز می‌کنیم تعداد زیادی سوال و درخواست پشتیبانی ارسال شده است. با همه مربیان ارتباط می‌گیریم تا اطلاعات آن‌ها و محتوای آموزشی ارائه شده در صفحه مدرس کامل و دقیق باشد.»

عقیلی از کار خود لذت می‌برد. روزهایش شیرین است، اما هرگاه قرار باشد برای انجام امور اداری به دستگاه‌های دولتی مراجعه کند عزا می‌گیرد. کار او ارائه خدمات

این درگاه اینترنتی اختصاص دهم، اما بعد به این نتیجه رسیدم تا زمانی درآمد سایت به اندازه حقوق کارمندی من نشده است کار در شرکت را رها نکنم، بالاخره پس از یک‌سال و نیم، درآمد سایت شروع شد و کمتر از دو سال از راه‌اندازی آن، درآمد آن به اندازه حقوق کارمندی من شده بود. آن روز استعفا دادم و کار مستقل خودم را تمام‌وقت پی‌گرفتم.» او به دو مرکز شتاب‌دهنده استارت‌آپی مراجعه کرد. هر دو او را قبول کردند؛ یکی از آن‌ها را انتخاب کرد و بیش از یک‌سال در آنجا استقرار یافت. چند ماه اول که گذشت استارت‌آپ او از سایر فعالیت‌های آن مجموعه شتاب‌دهنده معروف‌تر و البته پرونق‌تر شد. حالا وقت آن رسیده بود که دفتر مستقلی تهیه کرده و پرسنل موردنیاز خود را استخدام کند. اکنون بیش از ۱۰ کارمند دارد که به‌صورت مستقیم با پروژه‌ای از راه دور یا در کنار او در این پایگاه مشغول به کارند. روزانه صدها نفر با مراجعه به این سایت مربی موردنظر خود را انتخاب می‌کنند و بیش از ۳۵ هزار مدرس، این سایت را برای تبلیغ و معرفی خود

پیش

“

پایگاهی که عقیلی را راه‌اندازی کرده، درگاهی اینترنتی است که همه معلمان یا افرادی که دانش یا مهارتی را می‌توانند آموزش دهند در آن ثبت‌نام می‌کنند و علاقه‌مندان به آموزش خصوصی، با مراجعه به این سایت، معلمان خود را انتخاب می‌کنند. این سایت بیش از ۳۵ هزار مدرس دارد و نزدیک به ۵۰ هزار دانش‌آموز یا هنرجو به آن مراجعه می‌کنند.

atiyehnowweekly.ir

هر هفته می‌توانید آتیه‌نورا آنلاین بخوانید

